

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 64/22
Luxembourg, 26. april 2022

Sodba v združenih zadevah C-368/20 Landespolizeidirektion Steiermark in
C-369/20 Bezirkshauptmannschaft Leibnitz
(Najdaljše trajanje nadzora na notranjih mejah)

Država članica lahko ob resni grožnji za svoj javni red ali svojo notranjo varnost ponovno uvede nadzor na svojih mejah z drugimi državami članicami, vendar pri tem nadzoru ne sme prekoračiti najdaljšega celotnega trajanja šestih mesecev

Ponovna uporaba takega ukrepa je lahko upravičena le ob nastanku nove resne grožnje

Avstrija je v okviru migracijske krize od sredine septembra 2015 ponovno uvedla nadzor na svoji meji z Madžarsko in Slovenijo. Ta nadzor je bil ponovno uveden večkrat, pri čemer je pojasnjeno, da se je Avstrija za obdobje od 16. maja 2016 do 10. novembra 2017 oprla na štiri zaporedna priporočila Sveta Evropske unije. Avstrija je od 11. novembra 2017 na lastno pobudo ponovno uvedla nadzor na svojih mejah za več zaporednih šestmesečnih obdobj.

Pri NW je bil zaradi te ponovne uvedbe opravljen nadzor na mejnem prehodu Šentilj, ko je avgusta in novembra 2019 iz Slovenije vstopil v Avstrijo. Poleg tega je bila NW naložena globa v višini 36 EUR, ker je zavrnil predložitev potnega lista.

Ker je NW menil, da sta ta nadzora in globa v nasprotju s pravom Unije, zlasti z Zakonikom o schengenskih mejah, je zadevo predložil deželnemu upravnemu sodišču Štajerske.

To sodišče dvomi o tem, ali Zakonik o schengenskih mejah omogoča Avstriji, da na lastno pobudo ponovno uvede nadzor na mejah, katerega trajanje presega najdaljše celotno šestmesečno trajanje. Zato je prekinilo odločanje in Sodišču v odločanje predložilo več vprašanj za predhodno odločanje.

Sodišče v sodbi s tega dne opozarja, da Zakonik o schengenskih mejah določa načelo, da se meje med državami članicami lahko prehajajo na kateri koli točki brez kontrole oseb, ne glede na njihovo državljanstvo. Gre za enega od glavnih dosežkov Unije, in sicer uvedbo prostega gibanja oseb brez notranjih meja. Zato mora biti ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah izjemna in se lahko uporabi le kot skrajno sredstvo.

Tako, prvič, **Zakonik o schengenskih mejah državi članici ob resni grožnji za njen javni red ali njeno notranjo varnost omogoča, da začasno ponovno uvede nadzor na svojih mejah z drugimi državami članicami. Vendar, ugotavlja Sodišče, tak ukrep, vključno z vsemi morebitnimi podaljšanji, ne sme presehati najdaljšega celotnega trajanja šestih mesecev.**

Zakonodajalec Unije je namreč presodil, da šest mesecev zadostuje za to, da zadevna država članica po potrebi v sodelovanju z drugimi državami članicami sprejme ukrepe, ki omogočajo spopadanje s tako grožnjo, pri čemer po teh šestih mesecih ohrani načelo prostega gibanja.

Sodišče vseeno pojasnjuje, da **lahko država članica ponovno uvede tak ukrep, celo neposredno po koncu šestmesečnega obdobja, kadar se sooči z novo resno grožnjo, ki vpliva na njen javni red ali njeno notranjo varnost** in ki se razlikuje od prvotno ugotovljene grožnje, kar je treba presojati glede na konkretne okoliščine in dogodke.

Drugič, v primeru izrednih okoliščin, ko je ogroženo splošno delovanje schengenskega prostora, lahko Svet eni ali več državam članicam priporoči, naj ponovno uvede nadzor na svojih notranjih mejah in to za najdaljše obdobje dveh let.

Prav tako lahko država članica po izteku teh dveh let, če je soočena z novo resno grožnjo za svoj javni red ali svojo notranjo varnost in če so izpolnjeni vsi pogoji, določeni v Zakoniku o schengenskih mejah, neposredno ponovno uvede nadzor za najdaljše celotno trajanje šestih mesecev.

V obravnavanem primeru kaže, da od 10. novembra 2017, to je dneva izteka zadnjega od priporočil Sveta, **Avstrija ni dokazala obstoja nove grožnje**, tako da naj oba ukrepa nadzora nad NW ne bi bila združljiva z Zakonikom o schengenskih mejah, kar pa mora preveriti deželno upravno sodišče Štajerske.

Poleg tega Sodišče ugotavlja, da **od osebe ni mogoče zahtevati, da predloži potni list ali osebno izkaznico ob vstopu iz druge države članice, sicer ji bo naložena sankcija, kadar je ponovna uvedba nadzora na mejah v nasprotju z Zakonikom o schengenskih mejah.**

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo in povzetek](#) sodbe sta objavljena na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.